

Cser Ferenc (Queanbeyan, Ausztrália):

A tudás népe

Regékből ismerjük, hogy a Földön léteztek emberek, akikre az volt a jellemző, hogy tudtak. A *tudás népeként* váltak ismertté.

Manapság sokan, az ezotéria bűvöletében lenyűgözötten gondolnak vissza azokra az emberekre és dicséssel említik, hogy micsoda ismeretek birtokában lehetett a regebéli tudás népe – akiknek a hatalmas tudása azóta elveszett. Vágyakozva sóvárognak az elveszett tudás iránt, gondolván, hogy annak birtokában az egész Földet uralhatnák.

Ha...

Miért érdemelhették ki azok az emberek a *tudás népe* jelzőt? Mit tudhattak, amit a környezetük csodálhatott – és nem tudhatott, fel nem foghatott? Ezzel kapcsolatban azt is meg szokás lebegtetni, hogy azok bizony idegen civilizáció emberei lehettek itt a Földön – aztán eltűntek.

A Kárpát-medence őslakóit is a *tudás népeként* ismerik. Itt viszont a régészeti leleteket érdemes a kezünkbe venni, hátha azokból azért némi utalást nyerhetünk az itt élők hajdani – és állítólag elveszett – tudásáról. Mitől lehettek ők a tudás népe?

A Kárpát-medence legutóbbi jégkorszak eleji népe a *Homo neanderthalis* volt. Itt történt meg a keletről ide érkezők és az itteni őslakosok keveredése, a *Homo neanderthalis* felváltotta a *Homo sapiens*, azaz »a bölcs, a gondolkodó ember«.

Felváltotta, vagy összeolvadtak? A mai genetikai eredmények ez utóbbit igazolják és így a *Homo neanderthalis* már *Homo sapiens neanderthalis*, amivel szemben a modern embert immár *Homo sapiens sapiens* névvel illetik.

A modern ember faja tehát a *Homo sapiens*. Legalábbis a régészet, a történelem- és élettan tudománya ide sorolja, ezzel a faj-névvvel illeti.

A latin szavak jelentése: *homo*: ember, emberszabású, *sapiens*: gondolkodó, értelmes, bölcs. Jellemzését azzal érdemelte ki, hogy a kőkorszakok során elődjével, a *Homo erectusszal* szemben már társadalmat alakított, társadalomban élt. Ez azt jelenti, hogy már nemcsak mechanikusan cselekedett, hanem tevékenységére a megfontoltság, a logikus gondolkodás, a cselekvés megtervezése volt jellemző. Ez különösen a Föld északibb területein való életvitel számára elengedhetetlen, ahol csoportokban, együttesen nagy vadakra is vadászott – olyanokra, mint a medve, a mamut, a rénszarvas, vagy még a mai lőfegyverek birtokában is nehezen elejthető kőszáli kecske. És mindezekre a korábban csak *Homo neanderthalis*nak nevezett és kihalt fajnak tekintett ember is képes volt, sőt...

Pattintott kőszerszámaira, csonteszközeire a hihetetlen változatosság és célszerű kialakítás jellemző. Példaként a bükki Istállóskő-barlang, vagy a Szeleta emberére hivatkozhatunk, ahol az eszközök kialakítása a vadászott állatok tulajdonságainak felelt meg. Különösen az utóbbira kell tekintenünk, hiszen ez a Subalyuk műveltség emberének közvetlen folytatása volt, ahol a megtalált csontleletek alapján a *Homo neanderthalis* élt, és aki a kőszáli kecske húsát ette.

De megemlíthetjük a görbe szarvakba illesztett apró köpengéket is, amivel az itteni ember vörös festéket bányászott, majd az újkőkorszakban a Közel-Keleten füvet, gabonát aratott. Gondolkodó, bölcs ember – és azonnal az életét megkönnyítő műszaki megoldások, tárgyak kialakítása jellemzi. Logikusan, racionálisan gondolkozott és cselekedett.

A jégkorszaki felmelegedése után ide érkező mezőgazdaságot a helyi népesség átvette és továbbfejlesztette. A kimerülő talaj tápanyagkészletét úgy állította helyre, hogy a kimerült földterületet elhagyta, néhány tíz km-rel odébb költözött, majd a területet benövő erdőséget a megfele-

ló időben fölégette és annak hamuja vált a terület szervesen trágyájává, és akkor visszaköltözve most itt folytatta a gabonatermesztést – miközben az elhagyott területet vetette alá ennek a módszernek.

Tudás? Igen.

Ugyancsak a Kárpát-medencéből indult el a rézöntés módszere. Az itteni öreg-európai műveltség falvaiban az égetett kerámia mellett rézöntés is folyt, rézfeldolgozás, amivel hatékonyabb földművelő és vadász eszközöket lehetett gyártani. A rézöntésnek is megvannak a sajátos ismerei, nem egyszerű megfelelő minőségű öntvényt előállítani.

Tudás? Igen.

A Kárpát-medencében már az i. sz. előtti 4. évezredben bronzot is öntöttek. Rá kellett jönni arra, hogy mintegy 10% arzénnek a rézbe vitele annak önthetőségét megjavítja, jobb minőségű eszközök készíthetők így el.

Az arzént aztán az ón váltotta fel és így terjedt el Eurázsia szerte, miközben a Kárpátmedencében nem az ón, hanem az antimon lett az általánosan használt ötvöző. Az antimonbronz minősége olyannyira jó volt, hogy a vaskorszak beköszöntését is késleltette itt a Kárpátok között.

Tudás? Igen.

A vas kohósítása sokkal magasabb hőmérsékleten történik, mint ami a réz megolvasztásához szükséges. Az első kohósított vas előállítása még nem a vas olvadáspontja feletti hőmérsékleten történt, ezért az így keletkezett vas szivacsos, lágy volt. Kalapálással kellett tömöríteni, de eszközök készítésére még így is csak mérsékelten volt alkalmas. Az első olyan kemencét, amelynek hőmérséklete meghaladta a vas olvadáspontját (1526 °C) a Tátrában találták meg.

Tudás? Igen.

Az eljárás aztán kikerült a Medencéből, hiszen az antimon-bronz még évszázadokig jobb és olcsóbb volt, mint a vas – még ha már olvasztott is.

A vasból később az olvadékban képződésekor beleötvöződő szén kiégetésével készült a már fegyvernek is használható acél. Hogy hol? A Kaukázus déli részén, a hettitáknál? Lehet. Mindenesetre a több rétegből – különböző keménységű acélból – kovácsolással készült ún. damaszkuszi acél kard forrása ott volt.

A Kárpát-medence – hegyes-dombos vidékének – lakói mezőgazdaságot folytattak, amihez állattenyésztés is tartozott és a hagyományok folytatásaként, fémek előállítása és feldolgozása is. A mezőgazdaság itt már a manapság is korszerűnek tartott vetésforgóval történt, a falvak faluközösséget alkottak és az egyes tagjaik különféle növények termesztésére, állatok tenyésztésére szakosodtak. Itt tenyésztődött ki a magyar szürkemarha, a mangalica sertés. A háztartások teljes vertikumban termelték az élelmiszereiket. Nem okozott gondot a télre felkészülés, hiszen ismerték a savanyító és szárító tartósítás módszerét, ezért a nyáron betakarított élelmiszert, és az állatok eleségét tartósították. A főzőkonyha ezek későbbi feldolgozását is megteremtette.

Tudás? Igen!

Az itteni embert jogosan tekinthetjük a *Homo sapiens sapiens* hordozójának. És a hatása a szomszédságra is kiterjedt, így a közhiedelem szerint a tudás népe volt. Nem ezoterikus, távoli naprendszerre idelátogató lakóinak tudása, mégis a környezetéhez képest több, és a nyelvében hordozott racionális gondolkozása segítségével összegyűlt tudása ez.

Telik az idő, a *Homo sapiens sapiens* is változik, alfajok alakulnak ki benne – még ha az élettani értelemben véve egységes fajnak meg is marad, de a szellemisége már határozott irányokban szétterjed.

Amikor az emberi társadalom a tudása alapján immár sokkal több élelmiszert tudott termelni, mint ami a szükségletei kielégítéséhez kellett, akkor kitermelte magából a független értelmiségét, amelynek egy része immár a hasznosságot látta megvalósítható célnak. A *Homo sapiens sapiens* mellé kialakult a számító, a haszonra törekvő ember, a *Homo sapiens calculus* szellemi alfaj, ahol a gondolkozást az elérhető életminőségi felsőbbség, a haszonszerzés vezérelte már. Mint-hogy egy társadalomban a szellemi erő mennyisége egy főre eső átlaga – úgy tűnik – állandó,

ezért az így felülemelkedőkkel párhuzamosan sokkal több embernél a szellemi életet vezérelté kellett tenni, és erre a hit a legalkalmasabb. Az ösztönző hatásokra fokozatosan kialakult a hiszékeny, a felsőbbség szavait elhívó ember, a *Homo sapiens credulus* alfaj, és hogy nekik mit kell hinniük, azt a *Homo sapiens calculus* állította elő – és amit manapság csak mint ideológiát ismerünk.

Évezredek során a három alfaj egyre erősebben elválasztódott és immár az élettani területre is behatolt ez az elkülönülés: kifejezetten számítani kezdett, hogy ki hová született, mert létrejött a teremtet, a született kiválasztottság, azaz immár felsőbbrendűség. Majd ezeket követte a meghívott kiválasztottság és ezzel az emberek egyenértékűsége véglegesen és talán örökre elveszett. A szellemi értelemben vett alfajokra osztódást a későbbi tudomány osztálytagozódásnak tekintette – és vélte.

Csakhogy a változás nem áll meg egy adott szinten! A természet már csak olyan, hogy ami egyszer létrejött, az át is alakul. Így aztán manapság már bőven megtapasztalhatjuk, hogy az utónév bizony első névvé alakul, kijelölve a megfelelő szellemi tartalmat, szintet is. Bizony megismerkedhettünk már a *Homo calculus sapiens*, a *Homo credulus sapiens* és a *Homo credulus calculus* fajtákkal. Egyedül a *Homo calculus credulus*, ami szerintem nem alakult még ki. De még van idő, és ha így folytatódik a változás, akkor erre is sor kerülhet.

Fejlődés? Nem!

Állandó változás és az iránya nem feltétlenül olyan, ami az értékek képzése felé mutat. És a mai „haladó” („progresszív”) hitalapanyag már a társadalom szétverése, forgácsolása, az embereknek egyedekké alakítása felé lépeget, annak megvalósítását szorgalmazza. A *Homo sapiens calculus* ezek szerint már *Homo calculus sapiens* mivoltát is elveszíteni látszik. De, hogy mi lesz belőle, azt nem tudom.

(Azoknak, akik nem tudják a latin műszavakat értelmezni:

A *Homo calculus sapiens*: a számítgató, haszonra törekvő bölcs ember, a *Homo credulus sapiens*: a hiszékeny bölcs ember.

A *Homo calculus sapiens*: inkább már számítgató, mint bölcs, a *Homo credulus sapiens*: inkább már hiszékeny, mint bölcs.

A *Homo credulus calculus*: a hiszékeny számító – de tehát már nem bölcs –, eszmerendszerrel vezérelhető ember, a *Homo calculus credulus*: a kiszámítottan hiszékeny – gépies – ember, szinte már robot?)